

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobkyně: **M. B.**, zastoupená obecným zmocněncem Ing. J. B., proti žalovanému nyní: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, dříve **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, odbor sociálních věcí ze dne 24. 10. 2011, č.j. KUJI 90196/2011, sp. zn. OSV 258/2011 se zrušuje pro vady řízení a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru sociálních věcí ze dne 24. 10. 2011, č.j. KUJI 90196/2011, sp. zn. OSV 258/2011 bylo napadené rozhodnutí Městského úřadu Humpolec, odbor sociálních věcí a zdravotnictví ze dne 11. 3. 2011, č.j. 2365/2011/HUM změněno tak, že žalobkyni byl přiznán příspěvek na péči ve výši 2.000,- Kč měsíčně od září 2009 a ode dne 1. 3. 2011 byl zvýšen příspěvek na péči z 800,- Kč na 4.000,- Kč měsíčně.

Rozhodnutím Městského úřadu Humpolec ze dne 11. 3. 2011 č.j. 2365/2011/HUM byl přiznán žalobkyni příspěvek na péči ve výši 2.000,- Kč měsíčně od září 2009.

Rozhodnutí žalované napadl zástupce žalobkyně žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 20. 12. 2011, ve které poukazuje na to, že do spisu bylo založeno několik listinných důkazů, které taxativně v žalobě uvedl, lékařských vyšetření, která jasně dokládají, že žalobkyně je velmi nemocná, přestává zvládat péči o sebe, potřebuje pomoc, je neschopna samostatného přebývání, je nutný trvalý dozor, nebezpečí poškození sebe či okolí, neschopna péče o vlastní osobu, trpí těžkou demencí a těžkou depresí. Proti rozhodnutí Městského úřadu Humpolec (dále jen „správního orgánu prvního stupně“) ze dne 11. 3. 2011 se žalobkyně odvolala s tím, že žalovaný se nevyrovnal s uvedenými námitkami, zejména s nálezy MUDr. M. V. a MUDr. E. H., nebyl zjištěn řádně skutečný stav věci, bylo špatně provedeno dokazování, rovněž tak i vyhodnocení provedených důkazů. Údaje uvedené v přezkoumávaném rozhodnutí jsou chaotické, nejasné a neúplné. Poukázala dále na to, že jednotlivé orgány značně odlišně hodnotily stupně závislosti žalobkyně, což nasvědčuje neodbornosti, nejednotnosti a bezkonceptnosti. Z přezkoumávaného rozhodnutí není zřejmo, proč a na základě čeho orgán druhého stupně došel k rozhodnutí, že úkony, tj. stání, schopnost vydržet stát, péče o lůžko zvládá do data 27. 3. 2011, jestliže správní orgán prvního stupně rozhodl, že tyto úkony nezvládá. Další rozpor vyplývá ze zjištění PK MPSV ČR v Českých Budějovicích, dle kterého nezvládá úkon koupání, nebo sprchování, následně šetřením správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 11. 2011 a šetřením žalovaného ze dne 15. 4. 2011 vyplývá, že tento úkon zvládá, avšak na základě posudku PK MPSV ČR tento úkon nezvládá až ode dne 28. 3. 2011. Dále namítla, že žalovaný špatně ohodnotil úkon „uspořádání času, plánování života a úkon zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, tyto úkony neuznal od podání žádosti, tj. od září 2009, nýbrž až od března 2011. Žalobkyně trpí psychickými i fyzickými bolestmi, chvílemi je velmi agresivní a má zájem odejít z tohoto světa. Dále napadla časový údaj přiznání příspěvku na péči ve stupni II., který byl stanoven rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 10. 2011 na 1. 3. 2011, respektive od 28. 3. 2011 jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného. Není zřejmé, jak žalovaný došel k rozhodnutí na základě čeho a proč až ode dne 28. 3. 2011 žalobkyně nezvládá „koupání nebo sprchování, výkon fyziologické potřeby včetně hygieny, výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, orientaci v přirozeném prostředí, provedení si jednoduchého ošetření, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajícího věku, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, manipulaci s kohoutky a vypínači, když žalobkyni fakticky neviděli, nevyšetřovali a nemohli tak hodnotit schopnosti žalobkyně. Souhlas s hodnocením bez její přítomnosti nedostali. Není zřejmé, proč nezvládání výše uvedených úkonů nebo alespoň část z nich není přiznáno žalovaným již od září 2009, když lékařské nálezy MUDr. M. V. z 28. 4. 2008 a MUDr. E. H. z 9. 11. 2009 jsou z hlediska péče mnohem naléhavější než nález MUDr. A. B. z 28. 3. 2011. Z posudku PK MPSV ČR ze dne 6. 9. 2011 ani z rozhodnutí žalovaného není vůbec zřejmé, na základě čeho žalovaný rozhodl o přiznání příspěvku na péči z prvního stupně na stupeň druhý ke dni 28. 3. 2011, zda takto bylo činěno na základě odvolání žalobkyně nebo lékařské zprávy MUDr. A. B. z 28. 3. 2011.

Dále žalobkyně nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že by dala souhlas ústní či písemný s projednáním jejího zdravotního stavu v její nepřítomnosti před PK MPSV ČR v Českých Budějovicích, které proběhlo dne 6. 9. 2011, opis omluvenky z uvedeného data doložila, z níž vyplývá „na základě pozvánky ze dne 19. 8. 2011 se měla dostavit dne 6. 9. 2011 před posudkovou komisí. Vzhledem k velmi špatnému zdravotnímu stavu (únik moči, traumatický strach, ztráta orientace, nerozumí významu slov, podávané věci – čaj pouští na zem) se nemůže tohoto jednání zúčastnit. Uvedené důvody neúčasti byly telefonicky sděleny dne 6. 9. 2011 cca v 08:30 hod. p. I. J. i MUDr. J. P.“ Posudková komise tudíž nemůže provést hodnocení stupně závislosti, aniž by vycházela z fyzických schopností žalobkyně. Posudková

komise však fyzické schopnosti posuzované nezkoumala, neboť u posudkové komise jmenovaná nebyla. Hodnocení je proto neobjektivní.

Žalobkyně navrhla, aby byl ustanoven nezávislý znalec z oboru psychologie – psychiatrie a neurologie, který na základě založených lékařských nálezů, z výsledků sociálního šetření a z výsledku vlastního šetření rozhodne o výši příspěvku na péči a termínu jeho přiznání.

Žalobkyně navrhla ke svědecké výpovědi Ing. J. B., jejího syna, s nímž žije ve společné domácnosti, který o ni pečuje, v případě nějakých nejasností by byl schopen věc vysvětlit, např. stále se zhoršující její paměť, jednání a chování. Péče o žalobkyni je značně náročná a přiznaný příspěvek na péči v uvedené výši je naprosto nedostačující. Hodnocení žalovaného je značně zkreslené.

Z výše uvedených důvodů navrhla proto, aby přezkoumávané rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 25. 1. 2012 uvedl, že na základě sociálního šetření ze dne 27. 10. 2009 bylo zjištěno, že žalobkyně nezvládá nebo zvládá s pomocí jeden úkon péče o vlastní osobu – „koupání nebo sprchování“ a jeden úkon soběstačnosti „komunikace slovní, písemná, neverbální.“ Dne 6. 1. 2010 byl vyhotoven posudek o zdravotním stavu se závěrem, že není osobou, která je podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách v platném znění považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při dvou úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v předmětné věci podala odvolání, v rámci odvolacího řízení byl proveden důkaz PK MPSV ČR České Budějovice, komise dospěla k závěru, že jmenovaná k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla osobou, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 citovaného zákona. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepotřebovala každodenní pomoc nebo dohled při více než dvanácti úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Bylo konstatováno, že nezvládá úkony péče o vlastní osobu sice „koupání nebo sprchování“ a „dodržování léčebného režimu“. Dále nezvládá úkony soběstačnosti „komunikace slovní, písemná, neverbální.“ Na základě tohoto posudku vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 4. 6. 2010, jímž odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 20. 1. 2010, který nebyl jí přiznán příspěvek na péči zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu, rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2010, č.j. 57 A 59/2010-35 bylo rozhodnutí odvolacího orgánu zrušeno pro vady řízení a věc vrácena k dalšímu řízení.

Správní orgán prvního stupně provedl v listopadu roku 2010 sociální šetření, podle kterého bylo zjištěno, že nezvládá úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti „stání, schopnost vydržet stát, běžný úklid domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady.“ Následně byl posouzen zdravotní stav posudkovým lékařem OSSZ Pelhřimov s výsledkem, že nezvládá nebo zvládá s pomocí nebo s dohledem 15 úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Jednalo se o tyto úkony: „výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, dodržování léčebného režimu, komunikace slovní, písemná, neverbální, orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase i mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného

prádla, obsluha běžných domácích spotřebičů, udržovat pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti. Byl u ní zjištěn stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby I. (lehká závislost).

Sdělením ze dne 21. 3. 2011 po seznámení se zákonem č. 347/2010 Sb. byla žalobkyni s účinností od 1. 1. 2011 snížena výše příspěvku na péči ve stupni I. (lehká závislost) ze 2.000,- Kč na 800,- Kč měsíčně. Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 3. 2011 odvolání. Vzhledem k tomu, že v odvolání nesouhlasila s provedeným sociálním šetřením, žalovaný provedl sociální šetření v místě bydliště žalobkyně, výsledek tohoto šetření byl zaslán PK MPSV ČR České Budějovice, která vypracovala posudek dne 6. 9. 2011, žalobkyně jednání přítomna nebyla, z obsahu protokolu o jednání vyplývá, že pro kombinované postižení posuzovaná vyžadovala k další objektivizaci jejího zdravotního stavu k jednání pozvat a v komisi i přešetřit. Byť byla pozvaná, k jednání se nedostavila. Dne 6. 9. 2011 tj. v den jednání, ji omluvil syn a souhlasil s projednáním v nepřítomnosti. Zároveň sdělil důvody neúčasti písemně dopisem ze dne 6. 9. 2011. Vzhledem k tomu, že zdravotní dokumentace byla shledána dostatečnou k posouzení v nepřítomnosti, komise posudek vypracovala a přijala i závěr v předmětné věci, sice, že k datu vydání napadeného rozhodnutí do 27. 3. 2011 se nejednalo o osobu považovanou za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost), ale o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Od 28. 3. 2011 se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. Bylo konstatováno, že nezvládá úkony péče o vlastní osobu „oblékání, svlékání, obouvání, zouvání, dodržování léčebného režimu“. Dále nezvládá úkony soběstačnosti „komunikace slovní, písemná, neverbální, orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase i mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, obsluha běžných domácích spotřebičů, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti“. Od 28. 3. 2011 není schopna sama plně zvládnout šest úkonů péče o vlastní osobu a šestnáct úkonů soběstačnosti, sice se jedná o úkony péče o vlastní osobu „koupání nebo sprchování, výkon fyziologické potřeby včetně hygieny, výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, orientace v přirozeném prostředí, provedení si jednoduchého ošetření, dodržování léčebného režimu“. Nezvládá dále úkony soběstačnosti „komunikace slovní, písemná, neverbální, orientace vůči jiným fyzickým osobám v čase i mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, obsluha běžných domácích spotřebičů, manipulace s kohouty a vypínači, manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.“

Dne 14. 9. 2011 požádal žalovaný PK MPSV ČR České Budějovice o doplnění posudkového zhodnocení vzhledem k tomu, že se komise zcela nevypořádala s odlišnými hodnoceními některých úkonů, a to v hodnocení do 27. 3. 2011 a od 28. 3. 2011. V doplňujícím posudku potvrdila PK, že při přepisu tabulky hodnocení závislosti žalobkyně došlo k chybnému zaznamenání úkonů péče o vlastní osobu „oblékání, obouvání“ místo „zvládá“ má být „nezvládá“ a v části úkonů soběstačnosti v úkonu „mytí nádobí“ místo „zvládá“ správně „nezvládá“, tj. sedm úkonů péče o vlastní osobu a 17 úkonů soběstačnosti, tedy celkem 24 úkonů, které jmenovaná nezvládá od 28. 3. 2011. Žalobkyně nebyla osobně

přítomna jednání posudkové komise, nebyla seznámena s jejím závěrem, proto žalovaný dne 12. 9. 2011 ji vyzval, aby se k závěrům vyjádřila. Na výzvu reagoval Ing. J. B., zástupce žalobkyně, byl seznámen s podklady pro rozhodnutí, namítl, že posudek je neobjektivní, vystihuje špatně zdravotní stav žalobkyně. Na základě tohoto vyjádření i skutečnosti, že zaslal lékařskou zprávu MUDr. E. H., ze které vyplývá nutnost používání inkontinenčních pomůcek pro žalobkyni, byl vyžádán další doplňující posudek uvedené posudkové komise, který byl vypracován dne 26. 9. 2011. Posudková komise neshledala důvody pro změnu přijatého posudkového závěru. Pokud se týká inkontinenčních pomůcek, které musí žalobkyně používat, v hodnocení „výkon fyziologické potřeby“ posoudila jako nezvladatelný od 28. 3. 2011. Dodržování pitného režimu a malou hygienu – mytí je rovněž schopna zvládnout. Úkon uspořádání času rovněž zvládá, žije sama, její syn za ní dojíždí z Prahy. PK MPSV ČR České Budějovice konstatovala, že jí nejsou známy žádné nové skutečnosti ve smyslu zhoršení či změny zdravotního stavu, a to takové povahy, že by vedly ke změně závěru jednání komise ze dne 6. 9. 2011.

K jednotlivým žalobním námitkám žalobkyně uvedl žalovaný, že v napadeném rozhodnutí Městského úřadu Humpolec ze dne 11. 3. 2011 je uvedeno, že posudkový lékař OSSZ v Pelhřimově vycházel z nálezu odborných lékařů MUDr. E. H. a vlastního šetření ze dne 18. 2. 2011. PK MPSV ČR v Českých Budějovicích dále vycházela i z kompletního posudkového spisu OSSZ Pelhřimov, tzn. že posudkoví lékaři vycházeli i z lékařských nálezů uvedených v žalobě.

V návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 10. 2010 sp. zn. 57 A 59/2010 v posudkovém zhodnocení se PK MPSV ČR České Budějovice dostatečně podrobně vyrovnala a respektovala závazně právní názor soudu, což dokladuje i skutečnost, že byly vypracovány další dva doplňující posudky. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí popisoval průběh správního řízení, ve výroku rozhodnutí je přesně uvedeno, jaké rozhodnutí je odvoláním napadeno. Pokud se týká značně odlišného hodnocení stupně závislosti, pak úkony, které byly zhodnoceny jako nezvládané v rámci sociálního šetření provedeného Městským úřadem Humpolec, zhodnotil posudkový lékař jako zvládané. Vytýkaný rozpor, že žalobkyně nejdříve nezvládala „koupání nebo sprchování“, poté v posudku PK MPSV ČR v Českých Budějovicích je uvedeno, že tento úkon nezvládá až od 28. 3. 2011, žalovaný uvedl, že vzhledem k charakteru onemocnění posuzované došlo k posunu v jejím zdravotním stavu, a tudíž i k odlišnému hodnocení tohoto úkonu. K výtce, že žalovaný nesprávně hodnotil „uspořádání času, plánování života, zapojení se do sociálních aktivit“ a neuznal tyto úkony jako zvládané od září 2009, ale až od března 2011, žalovaný uvedl, že při rozhodování o výši příspěvku na péči vycházel z posudkového hodnocení PK MPSV ČR České Budějovice, dle kterého druhý stupeň závislosti náleží od 28. 3. 2011 do 1. 9. 2013, kdy bude provedena kontrolní lékařská prohlídka. K námitce žalobkyně, že nebyla vyšetřena, nebyl udělen souhlas s hodnocením jejího zdravotního stavu v její nepřítomnosti. Žalovaný uvedl, že pro kombinované postižení vyžadovala k další objektivizaci jejího zdravotního stavu k jednání pozvat v komisi i přešetřit, což se také stalo, k jednání se však nedostavila, v den konání jednání byla omluvena synem, který souhlasil s projednáním v nepřítomnosti. Zároveň sdělil důvody neúčasti dopisem ze dne 6. 9. 2011. Vzhledem k tomu, že zdravotní dokumentace byla shledána dostatečnou k posouzení v nepřítomnosti, komise posudek vypracovala a přijala i závěr v předmětné věci. V této souvislosti žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2011, č.j. 4 Ads 82/2011-44, www.nssoud.cz. Pokud se týká námitky, že se žalovaný nevyrovnal s úkonem „uspořádání času, plánování života“ poznamenal, že v doplňujícím posudku PK MPSV ČR v Českých Budějovicích je uvedeno, že uspořádání času žalobkyně zvládá, žije totiž sama v Senožatech a její syn za ní dojíždí

z Prahy. Žalovaný byl toho názoru, že s hodnocením úkonů se ve svém posudkovém zhodnocení, které je mimo jiné součástí odůvodnění předmětného rozhodnutí vypořádala posudková komise. V odůvodnění rozhodnutí žalovaného je uvedeno, že žalobkyně nesporně vyžaduje pomoc při určitých úkonech, které komise hodnotila jako nezvládnuté, jejich počet však není takový, aby to odpovídalo kritériím přiznání příspěvku na péči III. stupně. K námitce žalobkyně o podjatosti vůči PK MPSV ČR v Českých Budějovicích žalovaný sdělil, že námitka byla projednána MPSV ČR s výsledkem, že předseda posudkové komise MUDr. J. P., CSc. A členové komise MUDr. F. a I. J. nejsou jako úřední osoby z projednání věci vyloučeny. K vytýkaným průtahům ve správním řízení ze strany žalovaného nedochází, lhůty jsou dodržovány, podrobné vysvětlení uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě na nečinnost vedené pod sp. zn. 57 A 71/2011. K vytýkanému způsobu provedení sociálního šetření ze strany Městského úřadu Humpolec s tím, že žalovaný se s námitkami žalobkyně ohledně tohoto šetření nevypořádal, odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém je uvedeno, že vzhledem k tomu, že žalobkyně v odvolání uvedla, že nesouhlasí s provedeným sociálním šetřením, provedl žalovaný sociální šetření v místě bydliště žalobkyně.

Z výše uvedených důvodů proto žalobkyně nebyla zkrácena postupem správních orgánů obou stupňů na svých právech, žalovaný proto navrhl, aby podaná žaloba jako nedůvodná byla zamítnuta.

Při posouzení věci soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Z připojeného spisu Krajského soudu v Brně sp. zn. 57 A 169/2011 bylo zjištěno, že rozsudkem ze dne 18. 10. 2010, č.j. 57 A 59/2010-35 bylo rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, Odbor sociálních věcí Jihlava, ze dne 4. 6. 2010, č.j. KUJI 44906/2010, sp. zn. OSV109/2010 zrušeno pro vady řízení a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě zcela nedostatečného zjištění skutkového stavu. Žalovaný se sice správně obrátil na PK MPSV ČR, nicméně soudu tento posudek jako důkaz nepředložil. Nebylo proto možno zjistit, proč žalobkyně nebyla jednání komise přítomna, jak uvádí k žalobě a zda byla vůbec o jednání vyrozuměna. Přesto opět její zdravotní stav byl posouzen v její nepřítomnosti a spolehlivým a přesvědčivým způsobem nebylo vysvětleno, proč nebyly uznány námitky žalobkyně v podaném odvolání. Bylo proto konstatováno, že posudková komise se nevypořádala s otázkou nesouladu jednotlivě rozporně hodnocených úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti ve spojení s § 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Krajský soud v Brně vyslovil pochybnost o objektivizaci skutkového stavu, respektive posuzování a hodnocení zvládnutí konkrétních úkonů při absenci přítomnosti posuzované osoby. Bylo dále konstatováno, že zjišťování schopnosti vykonávat vyjmenované úkony i další týkající se péče o vlastní osobu a soběstačnosti toliko sociálním šetřením prováděným sociálními pracovníky nemá dostatečnou vypovídací hodnotu.

Ze správního spisu vyplývá, že nové sociální šetření bylo provedeno v listopadu roku 2010, následně poté byl posouzen zdravotní stav žalobkyně posudkovým lékařem OSSZ Pelhřimov ze dne 18. 2. 2011, který učinil posudkový závěr, že jde o osobu, která z důvodů dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při 15 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Vyžadovala péči o vlastní osobu při úkonech: výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, dodržování léčebného režimu. Při

hodnocení úkonů soběstačnosti pak potřebovala pomoc při: komunikaci slovní, písemné, neverbální, orientaci vůči jiným fyzickým osobám v čase a mimo přirozené prostředí, nakládání s penězi nebo jinými cennostmi, obstarávání osobních záležitostí, obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování), vaření, ohřívání jednoduchého jídla, mytí nádobí, běžný úklid v domácnosti, péče o prádlo, přepírání drobného prádla, obsluha běžných domácích spotřebičů, udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady, další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti. Jedná se tudíž o osobu, u které byl zjištěn stupeň závislosti jiné fyzické osoby podle § 108 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách stupeň I. (lehká závislost).

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 11. 3. 2011 byl přiznán žalobkyni příspěvek na péči ve výši 2.000,- Kč od září 2009.

Proti rozhodnutí podala žalobkyně dne 30. 3. 2011 odvolání.

V rámci odvolacího řízení bylo provedeno sociální šetření v místě bydliště jmenované dne 15. 4. 2011. Výsledek tohoto šetření pro účely řízení o příspěvku na péči byl zaslán PK MPSV ČR České Budějovice, která vypracovala posudek dne 6. 9. 2011, hodnocení stupně závislosti na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci hodnotila tak, že žalobkyně od 28. 3. 2011 není schopna sama plně zvládnout 6 úkonů péče o vlastní osobu a 16 úkonů soběstačnosti, a to jmenovitě úkony, které jsou již uvedeny v odůvodnění soudního rozhodnutí. Žalobkyně ač vyžadovala k další objektivizaci jejího zdravotního stavu pozvání k jednání i přešetření v komisi, se k jednání, přestože byla řádně předvolána, nedostavila, v den konání jednání byla její neúčast písemně omluvena dopisem jejího zástupce ze dne 6. 9. 2011. Posudková komise shledala zdravotní dokumentaci dostatečnou k posouzení v nepřítomnosti, proto vypracovala posudek a přijala uvedený posudkový závěr.

Vzhledem k odlišnosti hodnocení některých úkonů sice v hodnocení do dne 28. 3. 2011 a ode dne 28. 3. 2011 byl vyžádán doplňující posudek PK MPSV ČR České Budějovice, který byl zpracován dne 15. 9. 2011, opět v nepřítomnosti žalobkyně. V doplňujícím posudku přiznala posudková komise, že došlo k chybnému zaznamenání úkonů péče o vlastní osobu, sice správně mělo být uvedeno při úkonu „oblékání, obouvání“, že uvedený úkon nezvládá, taktéž u úkonu „mytí nádobí“ správně mělo být uvedeno, že „nezvládá“ tudíž se jednalo o sedm úkonů o vlastní osobu a sedmáct úkonů soběstačnosti, které nezvládá ode dne 28. 3. 2011.

Na výzvu žalovaného zástupce žalobkyně se dostavil na Krajský úřad dne 19. 9. 2011 za účelem seznámení s podklady pro rozhodnutí namítl, že posudek je neobjektivní, vystihuje špatně zdravotní stav žalobkyně. Předložil lékařskou zprávu MUDr. E. H., ze které vyplývá nutnost používání inkontinenčních pomůcek pro žalobkyni a zároveň zpochybnil hodnocení mytí těla, dodržování pitného režimu a plánování života.

Na základě tohoto vyjádření žalovaný vyžádal další doplňující posudek, který zpracovala PK MPSV ČR České Budějovice dne 26. 9. 2011, posudkový závěr dle jejího názoru nebyl shledán pro změnu, konstatovala, že nejsou známy žádné nové skutečnosti ve smyslu zhoršení či změny zdravotního stavu.

V návaznosti na uvedené posudky PK MPSV ČR v Brně žalovaná poté vydala rozhodnutí dne 24. 10. 2011, které je předmětem přezkumného soudního řízení.

O rozhodné právní otázce soud uvážil následovně:

Podmínky nároku na příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) stanoví část II., hlava první, ust. § 7 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.

Podle § 7 odst. 1 citovaného zákona příspěvek se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci.

Podle § 7 odst. 2 citovaného zákona nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.

Vlastní hodnocení úkonu péče o posuzovanou osobu a soběstačnosti je realizováno ve čtyřbodové škále, a to ve stupních – zvládá (k zvládnutí úkonu nepotřebuje jakoukoliv pomoc nebo dohled), zvládá s dohledem (posuzovaná osoba sice daný úkon zvládá, ale pro kontrolu jeho správnosti potřebuje dohled druhé osoby), zvládá s pomocí (osoba daný úkon zvládá, pouze s pomocí, byť i částečnou, ze strany druhé osoby) a nezvládá. Záleží na tom, zda jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jaká je míra závislosti na pomoci.

Při hodnocení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i procesu, který mu předcházel, dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě nedostatečného zjištění skutkového stavu. Žalovaný se sice správně dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, obrátil na posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí, nicméně nechal bez povšimnutí, že posudky vyhotoveny PK MPSV ČR v Českých Budějovicích ze dne 6. 9., 15. 9. a 12. 10. 2011, které vzal za základ svého rozhodování, jednoznačně a přesvědčivě neprokazují, v jakém rozsahu vyžaduje žalobkyně zajištění potřebné pomoci při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti. Přezkum rozhodnutí správních orgánů je prováděn v rozsahu objektivizace skutkového stavu správním orgánem podle § 3 správního řádu, tj. pouze ke zjištění skutečností směřodatných pro přijetí posudkového závěru (posudkově významných skutečností). K této objektivizaci skutkového stavu lze využít všechna opatření odpovídající dosavadní praxi PK MPSV ČR (zdravotní dokumentace, orientační vyšetření posuzované osoby lékařem PK, apod., tzn. že přezkum a přizvání posuzovaného k jednání PK se nevylučují). PK v takovém případě přijímá posudkový závěr a vydává výrok, který vychází i z takto provedené objektivizace skutkového stavu.

V případě, že odvolací orgán provede nové sociální šetření, jak tomu bylo i v daném případě, je nutno vyhodnotit, zda výsledek nového sociálního šetření přinesl či nepřinesl nové skutečnosti, které jsou posudkově významné k datu vydání napadeného rozhodnutí. Jak vyplývá z posudku PK MPSV ČR České Budějovice ze dne 6. 9. 2011 žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyla schopna sama plně zvládnout 6 úkonů péče o vlastní osobu a 16 úkonů soběstačnosti, jejich konkretizace je podchycena v odůvodnění soudního rozhodnutí. Následně v doplňujícím posudku uvedené posudkové komise ze dne 14. 9. 2011 na základě chybného zaznamenání úkonů péče o vlastní osobu a úkonu soběstačnosti bylo upřesněno, že posuzovaná nezvládne 7 úkonů péče o vlastní osobu a 17 úkonů soběstačnosti. Jednalo se o úkony, které byly hodnoceny k datu do dne 27. 3. 2011 a ode dne 28. 3. 2011. V doplňujícím posudku ze dne 12. 10. 2011 pak byla vyhodnocena i lékařská zpráva MUDr. E. H. předložená zástupcem žalobkyně, pokud se týká inkontinenčních pomůcek, které musí žalobkyně používat. Posudková komise vyhodnotila úkon „výkon fyziologické potřeby“ jako nezvládaný ode dne 28. 3. 2011.

Žalobkyně se důvodně domnívá, že se ve věci vypracované posudky svým hodnocením jejího zdravotního stavu liší, respektive rozpory mezi jednotlivými úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebyly v průběhu posouzení před posudkovou komisí MPSV ČR uspokojivě odstraněny. Poukazuje přitom zejména na zásadní odlišnosti při sečítání a přiznávání jednotlivých úkonů, při nichž žalobkyně potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu i při zajištění soběstačnosti, poukazuje na neodbornost, nejednotnost a bezkonceptnost. Nutno přisvědčit argumentaci žalobkyně, že posudky PK MPSV ČR v Českých Budějovicích nezdůvodnily na základě jaké rozhodné skutečnosti právě s datem od 28. 3. 2011 došlo a k jaké tak významné okolnosti bylo konstatováno, že nezvládá úkony (koupání, nebo sprchování, výkon fyziologické potřeby včetně hygieny, výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení, orientaci v přirozeném prostředí, provedení si jednoduchého ošetření, zapojení se do sociálních aktivit odpovídajícího věku, přepírání drobného prádla, péče o lůžko, úkon o manipulaci s kohouty a vypínači). Učiněný závěr byl proveden toliko na základě sociálního šetření a předložení lékařských zpráv, osobní vyšetření žalobkyně však posudkovou komisí provedeno nebylo, ačkoliv tato souhlas s posouzením jejího zdravotního stavu a závislosti na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci bez její přítomnosti neudělila. V tomto bodě záznam uvedený v posudku ze dne 6. 9. 2011 sice, že zástupce žalobkyně dne 6. 9. 2011 na základě písemné omluvy žalobkyně souhlasil s projednáním v nepřítomnosti, je mylný. Soud si vyžádal od PK MPSV ČR České Budějovice předložení kopie omluvy ze dne 6. 9. 2011 podané zástupcem žalobkyně, z jejíhož textu vyplývá, že „...vzhledem k velmi špatnému zdravotnímu stavu (únik moči, traumatický strach, ztráta orientace, nerozumí významu slov a vět, podávané věci, čaj, potrava, neudrží v ruce, pouští na zem), se nemůže žalobkyně jednání zúčastnit. Tyto důvody neúčasti byly telefonicky sděleny dne 6. 9. 2011 v 08:30 hod. p. I. J. i MUDr. J. P. Byť v pozvánce k jednání PK bylo uvedeno „...nedostavíte-li se v uvedeném termínu k jednání, posudková komise na svém jednání zvaží, zda je doložena zdravotní dokumentace dostatečná k vypracování posudku i bez vaší osobní účasti na tomto jednání“ má soud za to, že vzhledem k vnitřním rozporům posudků s ohledem na rozdílné posouzení některých úkonů bez bližší konkretizace a přesvědčivého zdůvodnění, nebyly podmínky pro učinění posudkového závěru pouze z doložené zdravotní dokumentace. Soud je toho názoru, že vlastní vyšetření žalobkyně, případně její návštěvu členy posudkové komise v místě bydliště, je v daném případě žádoucí a nezbytné, aby tak byly odstraněny a najisto postaveny i přesvědčivě zdůvodněny odlišnosti posouzení některých úkonů, při nichž potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajišťování soběstačnosti, rovněž tak i upřesnění a bližší zdůvodnění hodnocení data nezvládnutí konkrétních úkonů posuzované, případně zvládnutí s pomocí či dohledem jiné osoby. Jen tímto způsobem pak vlastní hodnocení péče o posuzovanou osobu a zajištění soběstačnosti může mít dostatečnou vypovídající hodnotu.

Rozdílné posouzení některých úkonů bez jakékoliv bližší specifikace a přesvědčivého zdůvodnění v přezkoumávaném rozhodnutí při absenci přítomnosti posuzované osoby, pokládal soud za vážné pochybení, které ve svém důsledku mohlo mít za následek i nesprávné právní posouzení předmětné věci.

Soud proto uzavírá, že přezkoumávané rozhodnutí trpí vadou chybného posouzení právní otázky, neboť zjištění zdravotního stavu a jeho funkční důsledky i postup ze strany správních orgánů v předmětné věci bylo provedeno v rozsahu nedostatečném pro použití posudkových kritérií.

Napadené rozhodnutí proto bylo zrušeno pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002, soudní

řád správní). Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu dle kterého doplní řízení v rozsahu a způsobem jak uvedeno shora, zejména pak, že zajistí vlastní vyšetření posuzované, a to buď její osobní účastí při jednání PK, případně budou-li dány vážné důvody provedením vyšetření v místě bydliště posuzovaného. Zjištěné skutečnosti pak vyhodnotí současně s přesvědčivě zdůvodněnými posudkovými závěry PK MPSV ČR v Českých Budějovicích (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Žalobkyně ve věci samé byla úspěšná, náhrada nákladů řízení však nebyla ve spise uvedena, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto výrok o náhradě nákladů řízení opírá o § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. února 2012

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová